

การศึกษาการสอนพิเศษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ในกรุงเทพมหานคร

นางสาว เปรมฤดี มหาภาสกร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2532

ISBN 974-576-547-3

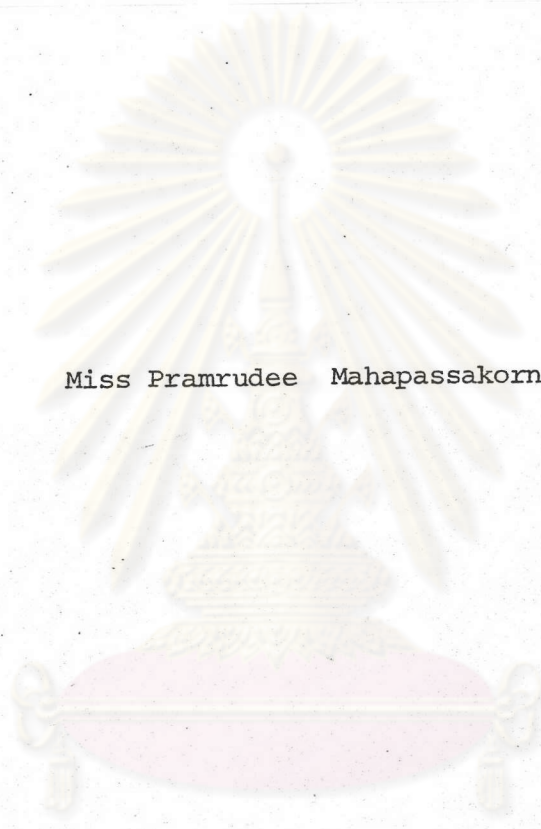
ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

016059

๓ ๑๗๔๙๙๓๖๘

A STUDY OF TUITION FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN BANGKOK

METROPOLIS

Miss Pramrudee Mahapassakorn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1989

เปรมฤดี มหาภาสกร : การศึกษาการสอนพิเศษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน
กรุงเทพมหานคร (A STUDY OF TUITION FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN
BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา : รศ.รุจิระ สุรวดีไพฑูริย์, 335 หน้า.

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการสอนพิเศษสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ใน
กรุงเทพมหานคร ในด้านการจัดการเรียนการสอน ความพอใจในการเรียนของนักเรียนและผู้ปกครอง
กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษา คือ นักเรียนที่เรียนพิเศษซึ่งกำลังศึกษาในชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2531
ครูสอนพิเศษและผู้ปกครองของนักเรียนดังกล่าว จำนวนกลุ่มตัวอย่างละ 400 คน รวม 1,200 คน
วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ และร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนการสอนพิเศษมีรูปแบบการจัด 2 ลักษณะคือ 1) ลักษณะ
เป็นโรงเรียนซึ่งสอนในโรงเรียนปกติแค่เปิดสอนพิเศษนอกเวลาเรียนและวันหยุดราชการ เปิดสอน 1 ห้อง
มีนักเรียน 31 - 40 คนต่อห้อง แบ่งหลักสูตรเป็นสองแบบ คือ แบบเร่งรัดสอน 1 - 2 เดือน เรียนวัน
เสาร์และอาทิตย์ เวลา 08.00 น. ถึง 16.00 น. ค่าบริการสอน 801 บาทถึง 1,100 บาท แบบ
ธรรมดา สอน 3 - 5 เดือน เรียนวันเสาร์หรืออาทิตย์ เวลา 07.00 น. ถึง 12.00 น. ค่าบริการสอน
501 บาทถึง 1,000 บาท 2) ลักษณะไม่เป็นโรงเรียน สอนตามบ้านนักเรียนหรือบ้านครู มีจำนวนนักเรียน
เรียนแต่ละครั้งไม่แน่นอน เรียนวันธรรมดาทุกวัน เวลา 16.00 น. ถึง 17.00 น. ค่าบริการสอน 100
บาท ถึง 300 บาทต่อเดือน

ประเภทการเรียนการสอนพิเศษ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เรียนเพื่อการสอบคัดเลือกเข้าเรียน

กระบวนการเรียนการสอนพิเศษ มีวิธีการเช่นเดียวกับกระบวนการสอนในโรงเรียนปกติ คือ มี
การตั้งจุดมุ่งหมาย การวินิจฉัยภูมิหลังนักเรียน กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล และ
การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน

ผู้ปกครองและนักเรียนส่วนใหญ่พอใจรูปแบบและประเภทการเรียนการสอนและนักเรียนส่วนใหญ่
พอใจกระบวนการเรียนการสอนทุกขั้นตอน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิติต ..... เปรมฤดี ..... มหาภาสกร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... (ชื่อ) .....

PRAMRUDEE MAHAPASSAKORN : A STUDY OF TUITION FOR PRATHOM SUKSA SIX STUDENTS IN BANGKOK METROPOLIS. THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.RUCHIRA SUPORNPAIBUL, 335 PP.

The purpose of this research was to study tuition for Prathom Suksa Six students in Bangkok Metropolis in providing instruction and instructional satisfaction of students and parents. The sample were 400 students given tuition and studying in Prathom Suksa Six, academic year 2531, 400 tutors and 400 students' parents, the total of 1,200. The data were analyzed by means of frequency and percentage.

The findings were the tuition provision had 2 models 1) a tuition school model, implemented in a regular school setting. It opened after school on weekdays and on holidays. There were 31-40 students in each classroom. There were 2 kinds of curricula comprehensive curriculum, teaching 1-2 months on Saturday and Sunday from 8.00 a.m. to 4.00 p.m., the tuition fee was 801-1,100 baht; regular curriculum, teaching 3-5 months on Saturday and Sunday from 7.00 a.m. to 12.00 a.m., the tuition fee was 501-1,000 baht. 2) no-school tuition model, teaching at a student's or a teacher's home. The number of students was not exact at a time, in weekdays 4.00 p.m. to 5.00 p.m. The tuition fee was 100-300 baht per month.

Concerning types of tuition, it was found that most students were given tuition in order to take entrance examination.

Concerning tuition process, it was the same as the regular school process, that is there were goal setting, student's background diagnosis, instructional activities, measurement and evaluation, and giving feedback to the student.

Most parents and students were satisfied with the models and types to tuition. Most students were satisfied with every stage of the tuition process.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... ประถมศึกษา
สาขาวิชา ..... ประถมศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต ..... *เพ็ญสุดี* ..... มหาวิทยาลัย
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... *ดร. รุชिरา* .....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้รับความช่วยเหลือจาก รองศาสตราจารย์ รุจิระ สุภรณ์ไพบูลย์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาให้คำปรึกษาและตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง พร้อมทั้งขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์ ปีการศึกษา 2531 ซึ่งได้เสียสละเวลาพิจารณาโครงร่างวิทยานิพนธ์เพิ่มขึ้นจากสัปดาห์ละหนึ่งครั้ง เป็นสัปดาห์ละสองครั้ง ทำให้ผู้วิจัยผ่าน โครงร่างวิทยานิพนธ์ใน เวลาอันรวดเร็ว

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ อ่ำไผ่ สุจริตกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุมา สุคนธมาน ประธานกรรมการสอบ และกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้กรุณาอ่านและให้ข้อเสนอแนะแก้ไขวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านที่ให้ความช่วยเหลือและแก้ไข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอกราบขอบพระคุณผู้อำนวยการ อาจารย์ใหญ่ของ โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่อนุญาตให้ผู้วิจัยเก็บข้อมูล โดยเฉพาะอย่างยิ่งครูสอนพิเศษ นักเรียนและผู้ปกครองที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณมา ณ ที่นี้

ขอขอบคุณอาจารย์วินัย คำสุวรรณและอาจารย์วิรัตน์ พงษ์พิจิตรที่ให้คำปรึกษาและแนะนำวิธีทำวิทยานิพนธ์ สำหรับเพื่อน ๆ ชาว CO ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะอาจารย์สาลี ศิลปธรรม อาจารย์เพ็ญศรี ชินดาปัญญากุล อาจารย์ ภาวณี ทรัพย์าคม และอาจารย์ผ่องศรี เฉินยีนยง

ในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือตั้งแต่ขั้นการหาข้อมูลเพื่อทำวิจัย การพิมพ์ การเก็บข้อมูลตามโรงเรียนต่าง ๆ จากอาจารย์ สำเนา เนื้อของด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยจึงขอขอบคุณในความเป็น เพื่อนแท้ที่ได้รับอย่างจริงใจ

สุดท้ายนี้ขอขอบคุณคุณพ่อ คุณแม่และพี่ ๆ ทุกคน ที่ให้ทั้งกำลังใจและกำลังเงิน และที่ลืมไม่ได้คือคุณลัดดา สุวรรณสุจริต ที่ช่วยเหลือในการรวบรวมข้อมูลในการทำวิจัย

เปรมฤดี มหาภาสกร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	7
ข้อตกลงเบื้องต้น	7
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	8
2 วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของการสอนพิเศษ	9
ประวัติความเป็นมาของการสอนพิเศษ	11
สาเหตุที่ทำให้เกิดระบบการเรียนการสอนพิเศษในปัจจุบัน	16
รูปแบบการเรียนการสอนพิเศษ	22
ประเภทการเรียนการสอนพิเศษ	32
กระบวนการเรียนการสอนพิเศษ	36
ลักษณะการเรียนการสอนพิเศษที่ได้ผลดี	50
การสอนพิเศษภายในและนอกประเทศ	52

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย	58
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	58
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	73
5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	224
	บรรณานุกรม	255
	ภาคผนวก	265
	ประวัติผู้เขียน	335

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	จำนวนค่าเล่าเรียนของโรงเรียนสอนพิเศษในปัจจุบัน จำแนกตามระดับชั้นเรียน ชนิดของหลักสูตร และวิชาที่สอน	31
2	ประเภทการเรียนพิเศษ	34
3	จำนวนโรงเรียนขนาดใหญ่ในสังกัดต่าง ๆ ที่เป็นประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	59
4	รายชื่อโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในสังกัดต่าง ๆ	60
5	จำนวนและร้อยละของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่เรียนพิเศษและนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามลักษณะการเรียนพิเศษที่เป็นโรงเรียน ไม่เป็นโรงเรียน และผู้ที่เรียนทั้งเป็นโรงเรียนและไม่เป็นโรงเรียนสอนพิเศษ	62
6	จำนวนข้อคำถามเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ของแบบสอบถามชุด ก และชุด ข ตอนที่ 2	66
7	จำนวนข้อสังเกตเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	67
8	จำนวนข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์	68
9	จำนวนและร้อยละของแบบสอบถามที่ได้รับฉล็ดคืน . จำแนกตามลักษณะของกลุ่มตัวอย่าง	71
10	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ จำแนกตามลักษณะการเรียนพิเศษ	75
11	จำนวนและร้อยละของครูสอนพิเศษที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ จำแนกตามลักษณะการสอนพิเศษ	82
12	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพ จำแนกตามลักษณะการเรียนพิเศษของบุตร-หลาน	87
13	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่ให้เหตุผลเกี่ยวกับการให้บุตรหลานเรียนพิเศษ	93
14	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่ให้บุตรหลานเรียนพิเศษ จำแนกตามประเภทและจุดมุ่งหมายในการเรียนของนักเรียน	95

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
15	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่จ่ายค่าบริการสอนพิเศษ	97
16	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในเรื่องสถานที่สอนพิเศษ จำนวนห้องเรียนที่เปิดสอน ห้องบริการ และการจัดสภาพภายในห้องเรียนของโรงเรียนสอนพิเศษ โดยเฉพาะ	101
17	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน เรื่องจำนวนนักเรียนที่เรียนพิเศษในแต่ละครั้ง .	109
18	จำนวนและร้อยละของครูสอนพิเศษในลักษณะไม่เป็นโรงเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนการสอน ในเรื่องลักษณะของการจัดกลุ่มเพื่อสอนพิเศษ	111
19	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในเรื่องช่วงเวลาจัดให้มีการสอนพิเศษหรือช่วงเวลาที่มีนักเรียนเรียนพิเศษ	112
20	จำนวนและร้อยละของครูสอนพิเศษในลักษณะเป็นโรงเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องชนิดและระยะเวลาเรียนของหลักสูตร	113
21	จำนวนและร้อยละของครูสอนพิเศษในลักษณะเป็นโรงเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องวัน-เวลาจัดสอนพิเศษแบบหลักสูตร เร่งรัดและธรรมดา	115
22	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนในเรื่องวันที่จัดสอนพิเศษ	119
23	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนในเรื่องเวลาที่จัดสอนพิเศษในวันธรรมดาและวันเสาร์-อาทิตย์	121

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
24	จำนวนและร้อยละของครูที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องค่าบริการสอนพิเศษ	124
25	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเภทการเรียน การสอน	129
26	จำนวนและร้อยละของครูที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ใน เรื่องการจัดจุดมุ่งหมายในการสอนของครูสอนพิเศษ	132
27	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอน ในเรื่องการวินิจฉัยภูมิหลังของนักเรียน	134
28	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอนในเรื่องระดับและการใช้กิจกรรมชั้นนำเข้าสู่บทเรียน	136
29	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอนในเรื่องวิธีสอน	139
30	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอน ในเรื่องระดับการใช้และกิจกรรมที่ใช้เพื่อสรุปการสอน	142
31	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอนในเรื่องการวัดและประเมินผลนักเรียน และการให้ข้อมูลของครู ในเรื่องการใช้ประโยชน์จากการวัดและประเมินผลนักเรียน	144
32	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอนในเรื่องการให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักเรียน	147
33	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียน การสอนในเรื่องระดับความสัมพันธ์หรือความสนใจที่ครูมีต่อนักเรียนการให้ รางวัลและการลงโทษของครู	148
34	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนการสอน ในเรื่องอุปกรณ์การสอนที่ครูใช้บ่อยครั้งที่สุด	

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
35	จำนวนและร้อยละของครูและนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการเรียนการสอน ในเรื่องเอกสารประกอบการเรียนการสอน และเนื้อหาเอกสารประกอบการเรียนการสอนที่ครูหรือโรงเรียนสอนพิเศษผลิตขึ้นโดยตรง ..	153
36	จำนวนและร้อยละของความพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ในเรื่องโรงเรียนสอนพิเศษหรือลักษณะการสอนพิเศษที่นักเรียนเรียนในปัจจุบันและสถานที่สอนพิเศษหรือทำเลที่ตั้งของโรงเรียน	165
37	จำนวนและร้อยละของความพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนการสอนพิเศษในเรื่องจำนวนเพื่อนร่วมเรียนพิเศษของลูก ...	171
38	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่แสดงความพอใจเกี่ยวกับช่วงเวลาให้ลูกเรียนพิเศษเฉพาะช่วงปิดภาคเรียน ช่วงเปิดภาคเรียน และเรียนพิเศษตลอดปี	174
39	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่แสดงความพอใจเกี่ยวกับจำนวนวันที่ลูกเรียนพิเศษใน 1 สัปดาห์	179
40	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่แสดงความพอใจเกี่ยวกับระยะเวลาที่ลูกเรียนพิเศษในแต่ละวัน ความพอใจเวลาเรียนพิเศษ	182
41	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่แสดงความพอใจเกี่ยวกับวิชาที่ลูกเรียนพิเศษ	186
42	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่แสดงความพอใจเกี่ยวกับอัตราค่าบริการสอนพิเศษ	189
43	จำนวนและร้อยละของผู้ปกครองที่แสดงความพอใจเกี่ยวกับประเภทของการเรียนการสอนพิเศษ	192
44	จำนวนและร้อยละของนักเรียนที่ให้ข้อมูลเกี่ยวกับความพอใจในเรื่องการเรียนพิเศษ ในส่วนของรูปแบบการจัดการเรียนการสอน ประเภทการเรียนการสอนและกระบวนการเรียนการสอน	196